

Idet jeg har villet gøre disse Henstillinger saavel til den højtærede Minister som til det eventuelle Udvalgs velvillige Overvejelse, skal jeg anbefale Forslaget til at nyde Velvillie og hurtig Fremme i dette Ting.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Jeg takker for de mange, højst velvillige Udtalelser, der ere fremkomne om det foreliggende Forslag. Enhver af de ærede Talere, der have haft Ordet, har jo givet Forslaget sin Tilslutning og afgivet Vidnesbyrd om, at Ministeriet havde fuldstændig Ret i sin Forventning om at kunne paaregne Rigsdagens udelte Sympati for et Arbejde, sigtende til at fremme og højne Grønlændernes kulturelle Standpunkt, et Arbejde til Fremme af det kirkelige Liv og til Udvikling og Forbedring af Børneskolen i det fjerne Land. Der er et enkelt Punkt i Forslaget, hvortil enkelte Talere, der i Gaar havde Ordet, stillede sig noget tvivlende, nemlig Spørgsmaalet om Provsten eller rettere om Biskoppen, Bestemmelsen i § 1 om, at „det kirkelige Overtilsyn er hos Biskoppen over Sjællands Stift“. Jeg tror, at denne Tvivl nærmest bunder i Misforstaaelse. Man har ment, at Bestemmelsen om, at Sjællands Bisp skulde have det kirkelige Overtilsyn — det kirkelige, selvfølgelig ikke det administrative — vilde paalægge Biskoppen over Sjællands Stift et nyt Arbejde, en ny Pligt, og det en Pligt, som man efter Sagens Natur formener vilde være vanskelig at opfylde. Men der ligger intet nyt i denne Bestemmelse. Det maa jo huskes, at dette Lovforslag, der for første Gang inddrager Kirke- og Skolevæsenet i Grønland under Lovgivningsmagtens Omraade, ingenlunde bringer lutter ny Bestemmelser eller foreslaar en Række af Organisationer, som hidtil ikke eksisterede. Forslaget er jo i mangt og meget, man kan godt sige i Hovedsagen, en Kodifikation af de nu gældende administrative Bestemmelser, der nu faa Lovform. Man har derfor fundet det naturligt at optage ogsaa denne Bestemmelse, der nu er gældende og stadig har været gældende, at det kirkelige Overtilsyn udøves af Sjællands Biskop. Saaledes har det altid været i Henhold til den almindelige Bestemmelse i D. L., at „Biskoppen skal have alle Provster, Præster, Skoletjenere, Dægne og Substituter under sig, og holde dem til at gøre deres Embede, og see til, at alting gaar skikkelig og ret til.“ Stillingen har været den, at alle Menigheder udenfor Landet, altsaa

dem, der ikke ligge i et bestemt Stift, have været underlagte Sjællands Biskop. Det gælder for Vestindien, det gjaldt i sin Tid Menighederne i Trankebar, paa Guineakysten, det gælder de danske Sømandspræster, der ere ansatte omkring i England og andre Steder. Der kan sikkert ikke for Grønlands Provst være noget som helst i Vejen for, at han ligesom enhver anden Provst staar under Biskoppens Overtilsyn. Hvad selve Provsteembedet angaar, foreslaas det jo ikke oprettet ved denne Lov, det er en Sag, hvortil Rigsdagen allerede tidligere har taget Stilling. Provsteembedet er oprettet ved Finansloven for det løbende Finansaar og blev altsaa afgjort og vedtaget af Rigsdagen i forrige Samling.

Det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) udtalte sin Glæde over, at dette Lovforslag vilde komme til Behandling i et andet Udvalg end Finansudvalget, saaledes at det nu ikke blev blot Finansudvalget, der havde med Grønlands Sager at gøre. Ja, det er jo netop dette Lovforslags Hovedformaal at lægge Grønlands Kirke- og Skolevæsen ind under Rigsdagens Afgørelser paa sædvanlig Vis. Disse Forhold have jo hidtil ene været underlagte Administrationen, og for saa vidt der har været Tale om Pengebevillinger, have Sagerne fundet Afgørelse paa Finansloven, altsaa efter foregaaende Undersøgelse af Finansudvalget. Særlig i de sidste Aar ere vigtige og betydningsfulde Afgørelser netop om Kirke- og Skolevæsenet i Grønland truffet ved Bevilling paa Finansloven, den eneste Adgang, Rigsdagen hidtil har haft til at være medbestemmende i disse Sager. Nu, da yderligere Reformen søges gennemførte, og da væsentlig den fremtidig at overdrage Præstegerningen for en væsentlig Del til de indfødte selv, har man fundet det naturligt og tidssvarende at gaa bort fra det tidligere Grundlag, den kongelige Resolution af 1844 med de dertil knyttede administrative Beslutninger og Finansbevillinger, og lægge hele den Side af Grønlands Styrelse ind under Lovgivningsmagten.

Det samme ærede Medlem udtalte Ønsket om, at der af Forstanderen for Godthaab Seminariums Nærværelse med Orlov her i Landet i den kommende Sommer maatte blive taget Anledning til Nedsættelsen af en Kommission til Overvejelse af grønlandske Forhold. Selvfølgelig vil den vedkommende Forstanders Nærværelse her i Landet i den kommende Sommer give Anledning til Forhandlinger mellem